

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa R. Z.

przeciwko E. S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 8 kwietnia 2016 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 września 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie w punkcie 3 (trzecim) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 września 2015 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2015 r. (pkt 1); oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia (pkt 2) oraz odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2015 r. (pkt 3).

Sąd Apelacyjny wskazał, że w stanie faktycznym sprawy nie było podstaw do uwzględnienia zgłoszonych przez powoda wniosków o przywrócenie terminów do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2015 r. oraz o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia. Powód występując ze stosownymi wnioskami, nie wykazał wymaganej przez art. 168 k.p.c. przesłanki braku zawinienia przy uchybieniu terminowi na dokonanie wyżej opisanych czynności procesowych.

Zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie trzecim postanowienia wniósł powód, zarzucając naruszenie art. 168 § 1 w zw. z art. 169 k.p.c.; art. 141 § 3 k.p.c.; art. 233 k.p.c. oraz art. 217 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c. W uzasadnieniu zażalenia powód wywodził, że uchybienie terminowi na złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia oraz terminowi na wniesienie zażalenia nastąpiło bez jego winy, a tym samym istniały podstawy do przywrócenia terminu stosownie do art. 168 § 1 k.p.c. Naruszenie terminów na dokonanie czynności procesowych wynikało z uchybień Sądu Apelacyjnego polegających na niewłaściwym oznaczeniu sygnatury sprawy w doręczanych zawiadomieniach o terminach posiedzeń oraz z błędnych informacji, jakie były udzielane pełnomocnikowi powoda przez Biuro Obsługi Interesantów Sądu Apelacyjnego. Na poparcie twierdzeń dotyczących przyczyn uchybienia terminowi na złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. powód zawarł w zażaleniu ponowny wniosek o przeprowadzenie dowodu z nagrania rozmowy z dnia 9 czerwca 2015 r. przeprowadzonej pomiędzy pracownikiem Biura Obsługi Interesanta Sądu a aplikantem adwokackim D. S. W związku z powyższymi zarzutami wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w punkcie trzecim

i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Ponadto na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. wniósł o rozpoznanie pkt. 1 i 2 postanowienia z dnia 17 września 2015 r., które miały istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., strona może wystąpić z wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, jeśli uchybiła mu bez swojej winy. Brak winy w uchybieniu terminu powinien być oceniany z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności jaką można wymagać od podmiotu należycie dbającego o swoje interesy (tak Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniach z dnia 16 czerwca 2004 r., III CZ 38/04, z dnia 29 kwietnia 2005 r., V CZ 26/05, z dnia 10 stycznia 2007 r., I CZ 108/06 – nie publ.). Z art. 168 k.p.c. wynika, że ocena kontekstu faktycznego determinującego przywrócenie terminu do dokonania określonej czynności procesowej powinna następować z uwzględnieniem wszystkich czynników, których zaistnienie skutkowało uchybieniem przez stronę terminowi. Dokonywana w tym względzie ocena powinna mieć charakter indywidualizowany; adekwatny do określonego stanu faktycznego i pozbawiony elementu automatyzmu. Sąd powinien zatem wyjaśnić wszelkie wątpliwości związane z uchybieniem przez stronę terminowi, a w razie potrzeby przeprowadzić stosowne postępowanie dowodowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2001 r., IV CZ 104/00, nie publ.).

Konieczność odwołania się przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 168 k.p.c. do całokształtu okoliczności mogących mieć wpływ na uchybienie terminowi na dokonanie przez stronę czynności procesowej wymaga również uwzględnienia ewentualnego wpływu czynności podjętych przez sąd lub jego pracowników na uchybienie terminowi przez stronę. Stwierdzenie występowania związku pomiędzy uchybieniem terminowi a działaniami sądu lub jego pracowników wymaga, przy ocenie zachodzenia przesłanek przywrócenia terminu na dokonanie przez stronę czynności procesowej (art. 168 k.p.c.), kierowania się przez sąd dyrektywą nieobarczania uczestników postępowania cywilnego

negatywnymi konsekwencjami niejasności, których źródłem są czynności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2015 r., IV CZ 15/15, nie publ.).

Przenosząc powyższe uwagi na kanwę stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że dla oceny przesłanek przywrócenia terminu wymagane jest ustalenie wpływu działań sądu lub jego pracowników na uchybienie terminowi przez stronę. Sąd Apelacyjny, oddalając wnioski o przywrócenie terminu do dokonania przez powoda spóźnionych czynności procesowych, uwzględnił m.in. to, że w zaistniałej sytuacji pełnomocnicy powoda nie dokonali właściwych czynności zmierzających do zweryfikowania sprzecznych informacji o terminie rozprawy wyznaczonej w sprawie przez wgląd w akta lub przez uzyskanie informacji telefonicznej o terminie rozprawy. Jednocześnie Sąd nie odniósł się do znaczenia okoliczności podniesionej we wniosku o przywrócenie terminu, a mianowicie faktu rozmowy w dniu 9 czerwca 2015 r. przeprowadzonej pomiędzy pracownikiem Biura Obsługi Interesanta Sądu a aplikantem adwokackim D. S. Nie ustosunkował się również do znaczenia zgłoszonego na tę okoliczność dowodu z nagrania tej rozmowy.

W tej sytuacji należy podzielić zarzuty naruszenia przez Sąd Apelacyjny wskazanych w zażaleniu przepisów. Z niezwyfikowanych dotychczas negatywnie twierdzeń powołanych przez powoda we wniosku o przywrócenie terminu do dokonania spóźnionych czynności procesowych wynika bowiem, że w związku ze sprzecznymi informacjami skierowanymi do dwóch pełnomocników powoda o wyznaczeniu terminu rozprawy pełnomocnicy powoda podjęli próbę ich weryfikacji bezpośrednio w Sądzie i uzyskali informację, że w dniu 10 czerwca 2015 r. rozprawa nie odbędzie się, a akta sprawy nadal znajdują się w Sądzie Najwyższym. Z ustaleń dokonanych przez Sąd nie wynika także czy i kiedy pełnomocnikom powoda doręczono odpis postanowienia Sądu Najwyższego po rozpoznaniu wniesionego zażalenia na wyrok kasatoryjny Sądu Apelacyjnego wraz z zawiadomieniem o nowej sygnaturze akt sprawy. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na to, że do jednego z pełnomocników powoda – do którego skierowano wcześniej zawiadomienie o rozprawie w dniu 10 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. akt I ACa .../13 oraz II C .../10 - doręczono następnie

powiadomienie o błędnym wygenerowaniu powiadomienia o terminie rozprawy, wyjaśniając, że błąd polegał jedynie na tym, że powinno ono być skierowane do innego pełnomocnika i w innej sprawie, co niewątpliwie także jasno nie wskazywało, że w tym samym czasie odbędzie się sprawa w sprawie oznaczonej w Sądzie pierwszej instancji sygnaturą II C .../10, a następnie, w Sądzie drugiej instancji, sygnaturami I ACa .../13 oraz I ACa .../15.

Uwzględniając powyższe przedwczesna była ocena Sądu drugiej instancji, która znalazła wyraz w rozstrzygnięciach zawartym w punktach pierwszym i drugim postanowienia z dnia 17 września 2015 r. oddalających wniosek o przywrócenie terminu do dokonania spóźnionych czynności procesowych, co miało istotny wpływ na zasadność rozstrzygnięcia zawartego w punkcie trzecim zaskarżonego postanowienia. Z tych też względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1 oraz art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

aj

eb